

בית משפט השלום ברמלה

ת"א 66149-11-21 פלונית נ' מועצה מקומית זיכרון יעקב ואח'

בפני כבוד הנשיא, השופט מנחם מזרחי

תובעת: פלונית
ע"י ב"כ עוה"ד יגאל אלון

נגד

נתבעים: 1. מועצה מקומית זיכרון יעקב
2. איילון חברה לביטוח בע"מ
ע"י ב"כ עוה"ד עמי טרוזמן
3. אמריקן פיצה
ע"י ב"כ עוה"ד ענבל זהר
4. חוגי יחזקאל

נגד

צד שלישי: 1. אמריקן פיצה
ע"י ב"כ עוה"ד ענבל זהר

1. חוגי יחזקאל – ניתן פסק-דין בהעדר הגנה

צד רביעי:

פסק-דין

- 1 תביעה נזיקית לפי דיני הרשלנות.
- 2
- 3 התובעת, ילידת 1989, טענה כי בתאריך 6.8.20 היא הגיעה אל הנתבע 3/הצד השלישי, עלתה בגרם
- 4 מדרגות הכניסה, רכשה שני מגשי פיצה, וכאשר שבה וירדה בגרם המדרגות, היא מעדה עקב מפגע
- 5 שהיה במדרגות ונפלה ארצה. עקב כך, נגרם לה שבר בקרסול, אשר הצריך טיפולים רפואיים והוביל
- 6 לנכותה הרפואית, המוסכמת בשיעור 17.5%.
- 7
- 8 המבנה בבעלות הנתבע 4/הצד הרביעי, שכנגדו ניתן פסק-דין בהעדר הגנה, הוא מושכר לנתבע 3/הצד
- 9 השלישי ומוחזק על-ידו, וממוקם בשטח העירוני של הנתבעת 1 המבוטחת בידי הנתבעת 2.
- 10

בית משפט השלום ברמלה

ת"א 66149-11-21 פלוגית נ' מועצה מקומית זיכרון יעקב ואח'

1 בהחלטת יום 3.3.23 אישרתי את הבקשה, כי הצדדים השלישי והרביעי יהפכו להיות נתבעים
2 נוספים ולפיכך אתייחס אליהם באופן זה.

3 א. שאלת האחריות – קיומו של מפגע רשלני:

4
5 (1). עדות התובעת:

6
7 העדה היחידה לקרות התאונה היא התובעת, אשר תארה בעדותה את שארע לה באותו יום (עמוד
8 33 שורה 8 והלאה).

9
10 בחנתי את עדותה במישרין ואני קובע, שלמרות שמדובר בעדות יחידה של בעלת-דין, ניתן בהחלט
11 לקבוע ממצאי עובדה בהתאם לדברים שסיפרה, כנדרש בהליך זה.

12
13 התובעת מסרה עדות מהימנה ואמינה.

14
15 בהתאם לעדותה, היא, בעלה ובני משפחתה, שבו לביתם מטיול בצפון הארץ. הם עצרו את רכבם
16 בזיכרון יעקב בסמוך לנתבע 3, במטרה לרכוש מגשי פיצה (עמוד 33 שורה 12).

17
18 התובעת יצאה מן הרכב לבדה (היא נעלה נעלי ספורט – עמוד 48 שורה 18), נגשה אל הנתבע 3, פסעה
19 במעלה גרם המדרגות, רכשה שני מגשי פיצה, יצאה מן עסק, שבה על עקבותיה, ירדה בגרם
20 המדרגות ואז נפלה אפיים ארצה על המדרכה שבסוף המדרגות (עמוד 33 שורות 15 – 24).

21
22 התובעת לא ידעה למסור בוודאות במה בדיוק נתקלה רגלה - האם חשה תנועת חסר, או "דריכה
23 באוויר" (עמוד 109 שורה 13 והלאה). היא לא ידעה לומר באיזו מדרגה מעדה, באיזה צד בדיוק של
24 גרם המדרגות ירדה עובר לתאונה, אלא שכל שיכלה לומר בוודאות שהיא נפלה בגרם המדרגות,
25 ומצאה את עצמה שכובה אפיים ארצה על המדרכה בזווית של כ - 45 מעלות עם נטייה ימינה (עמוד
26 33 שורה 20, עמוד 40 שורה 12 והלאה, עמוד 41 שורה 1 והלאה, עמוד 50 שורה 15 והלאה, עמוד 51
27 שורה 10, עמוד 110 שורה 4 והלאה).

28
29 אכן, היא העידה כי אינה זוכרת היכן בדיוק מעדה: "אני לא זוכרת, אני לא רוצה סתם על משהו
30 שאני לא זוכרת, זה היה משהו פה באזור" (עמוד 42 שורות 5 – 6). וכן: "כן, יכול להיות שירדתי פה
31 ויכול להיות שירדתי פה" (עמוד 42 שורה 21).

בית משפט השלום ברמלה

ת"א 66149-11-21 פלונית נ' מועצה מקומית זיכרון יעקב ואח'

1 יחד עם זאת, היא שללה את האפשרות שפספסה מדרגה (עמוד 52 שורה 13). וכן הבהירה : "ש : "לא
 2 נתקלת בשום דבר, לא היה מצב שנתקלת ואז עפת נכון, רק איבדת שיווי משקל ? ת: לא, אני
 3 נתקלתי, היה שמה משהו אל, לא תקין, לא יציב" (עמוד 109 שורה 9 והלאה).
 4
 5 למרות שהתובעת לא יכולה הייתה למסור פרטים **מדויקים** הממקמים את רגע נפילתה ביחס לגרם
 6 המדרגות, איני סבור שיש בכך גריעה מכוח הוכחת תביעתה בדבר קיומו של מפגע וקשר סיבתי
 7 שהוביל לנפילתה ולנזקה, וזאת משום שמדובר **בגרם מדרגות שכל כולו מפגע אחד גדול**, ובין אם
 8 נפלה בחלק אחד שלו או בחלק אחר, בנסיבות תיק זה, אין הדבר מעלה או מוריד.
 9
 10 התובעת אישרה כי היא מיהרה (עמוד 54 שורה 6) וכי ירדה את גרם המדרגות באופן שבו שני מגשי
 11 הפיצה שאותם רכשה הסתירו כליל את דרכה : "לא ראיתי, ראיתי את המגשי פיצה" (עמוד 43 שורה
 12 9, עמוד 53 שורה 4 והלאה).
 13
 14 מיד לאחר הנפילה הגישו לה עוברי אורח עזרה והם התקשרו אל בעלה, אשר אותה עת התפלל בבית
 15 כנסת סמוך. הוא ובני המשפחה הגיעו למקום נפילתה, פינו אותה לבית-חולים ולאחר מכן היא
 16 עברה ניתוח וסדרה של טיפולים רפואיים (עמוד 34 שורה 13 והלאה).
 17
 18 אכן, בכתב-התביעה ובחוות דעתו של ד"ר אלעזר ביקלס נרשם, כי התובעת ירדה בגרם המדרגות
 19 **יחד עם בעלה**, אולם במעמד העדויות הובררו הדברים ואני מקבל את הסברה של התובעת (עמוד
 20 55 שורה 9 והלאה), שמדובר בטעות שאין לה מידע מה מקורה, וכי היא ירדה בגרם המדרגות **לבדה** :
 21 "במדרגות כשנפלתי, הייתי לבד. לא, בעלי בכלל היה בתפילה, אפילו לא בגינה" (עמוד 56 שורות 9
 22 – 10). וכך נרשמו הדברים בכתב-התביעה ובחוות דעת המומחה :

1. ביום 6.8.20 בשעה 20:00 לערך בעת שהתובעת ובעלה ביקשו לעשות דרכם במורד גרם מדרגות
 המוליכות מחנות לממכר פיצה ברח' הנדיב, מעדה התובעת מהמדרגה המצויה מעבר לקיר גדר הבנין
 מצידו המערבי של מחלק המדרגות, יובהר כי המדרגות בולטות מעבר לקו החצר והמדרגה ממנה נפלה
 התובעת הייתה שבורה ולא אחידה.

הוברר לי שביום 06.08.20 בשעה 20:00 לערך, קנו בני הזוג מגשי פיצה ובעת שירדו
 במהלך המדרגות שתחילתו בתוך תחום מדרכת הרחוב וסופו מול הכניסה לחנות נראה

אני סבור, כי דווקא העובדה שהתובעת הבהירה כי היא הייתה בגרם המדרגות לבדה מעצים את
 מהימנות ואמינותה, בהעמידה את עצמה כעדות יחידה, המחזיקה באמת דבריה.

בית משפט השלום ברמלה

ת"א 66149-11-21 פלוגית נ' מועצה מקומית זיכרון יעקב ואח'

1 בנוסף, אילו הייתה בפניי תובעת החפצה למסור דברי כזב היא יכולה הייתה להוסיף פרטים כוזבים
2 הן אודות רגע הנפילה והן אודות נוכחותו של בעלה, אך לא זאת התובעת אשר הופיעה בפניי, אשר
3 מסרה עדות אמת צרופה שבהחלט מאפשרת לקבוע ממצאי עובדה בהתאם לה.

4
5
6
7
8
9

(2). תמונות המפגע:

עיון בצילום גרם המדרגות בהחלט מלמד, כי הוא פגום והדברים מתיישבים גם עם עדותו של
מומחה התובעת ד"ר אלעזר ביקלס.

10
11

בית משפט השלום ברמלה

ת"א 66149-11-21 פלוגית נ' מועצה מקומית זיכרון יעקב ואח'

1
2

3
4

בית משפט השלום ברמלה

ת"א 66149-11-21 פלוגית נ' מועצה מקומית זיכרון יעקב ואח'

1

2

3

בית משפט השלום ברמלה

ת"א 66149-11-21 פלונית נ' מועצה מקומית זיכרון יעקב ואח'

1

2

3

4 אין להידרש לחוכמת הנסתר כדי להבחין, כי מדובר בגרם מדרגות שכל כולו מפגע אחד גדול:
5 המדרגה האחרונה חסרה ואינה בנויה לכל אורכה, אין פסים תקינים מלאים, שלמים, מונעי החלקה
6 לכל אורך המדרגות, המדרגה התחתונה קצרה מאוד ועוד.

7

8

(3). מומחה התובעת:

9

10 אני מקבל את חוות דעתו של ד"ר אלעזר ביקלס, כחוות דעת מהימנה ואמינה ובהעדר כל חוות דעת
11 נגדית, ונוכח הנצפה באופן ישיר בתמונות.

12

13 ד"ר אלעזר ביקלס (עמוד 3 שורה 12 והלאה) **מצא כי המדרגות פגומות במספר מובנים** :

14

מדובר במדרגות מסוכנות, לא נוחות, אשר לפתע משתנה גודלו של הרום שלהן
משמעותית באזורי היעלמותו של חלק מהמדרגה התחתונה וכך עלולה להיגרם
המעידה, כפי שנגרם למרשתך.

15

הנה כי כן, מדובר במדרגות מסוכנות ובמיוחד בקטע מדרגה בעלת סיכון למעידה
בסבירות גבוהה ושהיא חלק המדרגה השנייה במקום שבו חסר חלקה של המדרגה
התחתונה.

16

בית משפט השלום ברמלה

ת"א 66149-11-21 פלונית נ' מועצה מקומית זיכרון יעקב ואח'

במהלך הנדון אין פסים למניעת החלקה. אילו היו מתקינים פסים למניעת החלקה ואף בצבע בולט זוהר, על מנת להתריע מפני הסכנה שהניחו למרגלות המשתמש במדרגות התחתונות, היתה מרשתך מזהה את הפרש הגובה, והתאונה הנדונה היתה נמנעת.

1

לסיכום:

לפנינו מהלך מדרגות שבו מספר ליקויים:

א. מידות שלחים ורומים שאינם עומדים בנוסחה שנקבעה בתקנות. דחינו מדרגות מסוכנות העלולות לגרום למעידה.

ב. מדרגה תחתונה קצרה אשר מותירה מדרגה בעלת רום שגובהו גדול ומסוכן הידוע כגורם למעידה.

ג. פני מדרגות ללא פסים למניעת החלקה.

ד. חוסר סימון אזהרה ברור על שפות המדרגות ובפרט על המדרגה שתחתיה נעלם חלק מחמדרגה התחתונה כפי שניתן לחקיש מדרישות תקנה 3.2.1.5 (ג) (2) וחוסר שילוט.

2

ואכן, גם ב"כ הנתבעות אמר במהלך הדיון: "ולכן אדוני אני גם לא שואל מבחינה מקצועית..." (עמוד 6 שורה 10).

3

4

5

על כן, מאחר והליקויים שנמצאו בגרם המדרגות רבים, **מגוונים וטבועים בו מכל כיוון** (עדותו המומחה - עמוד 15 שורה 21, עמוד 16 שורה 11, שורה 14, עמוד 18 שורה 19, עמוד 26 שורה 19, עמוד 27 שורה 5), איני סבור, כי אין משמעות ראייתית לחובת התובעת, לעובדה שהתובעת לא יכולה הייתה למקם בעדותה את הליקוי ה**נקודתי** שגרם לנפילתה. אני קובע שקיימת סבירות גבוהה, וסבירות זו היא מדד ראייתי ראוי, כנדרש בהליך זה, למסקנה שאחד מן הליקויים הטבועים במדרגות הוביל לנפילתה ודי בכך.

11

12

בית משפט השלום ברמלה

ת"א 66149-11-21 פלונית נ' מועצה מקומית זיכרון יעקב ואח'

1

2

(4). מסקנה :

3

4

על כן, אני קובע כי קיים בגרם המדרגות מפגע רשלני, שמקים חובת זהירות מושגית וקונקרטיית שמהווים אחריות כלפי התובעת ומי שאחראי לגרם המדרגות הפגום חייב לשאת בנזקה תולדת הנפילה, השבר והנכות.

6

7

8

(5). רשלנות תורמת :

9

10

אני קובע כי לתובעת רשלנות תורמת, שאותה אני מעריך על דרך האומדנה בשיעור של 30% :

11

12

התובעת ירדה בגרם המדרגות בשעה שטרם שקעה השמש, כאשר שני מגשי הפיצה שאותם נשאה מובילים אותה בקדמת גופה, מסתירים כליל את דרכה (עמוד 43 שורה 9, שורה 18, 20), באופן שלא אפשר לה להבחין בגרם המדרגות. ואכן, התובעת בעדותה אישרה שכך היה והיא ירדה את המדרגות בלא שראתה אותם. התנהלות שכזו מקימה אחריות הרובצת גם לפתחה.

15

16

17

ב. לפתחו של מי רובץ המפגע הרשלני הקיים בגרם המדרגות :

18

19

משקבעתי, כי בגרם המדרגות רובץ מפגע רשלני המקים חבות כלפי התובעת כניזוק, עולה השאלה מי אחראי כלפי אותו גרם מדרגות.

20

21

22

אין חולק, כי המבנה מצוי בבעלותו של הנתבע 4, שכנגדו ניתן פסק-דין בהעדר הגנה.

23

24

אין להבין את הנטען בסיכומי הנתבע 3 אודות הבעלות וההחזקה של המבנה (סעיפים 1 – 8), משום שבהודעה של הנתבע 3 אל הצד הרביעי צוין במפורש :

25

26

זהות הצדדים

7. המודיעה, אמריקן פיצה ע.מ. 0549206940 היא שוכרת הנכס ברחוב הנדיב 1, זיכרון יעקב, בו מפעילה היא את העסק שלה.

8. הצד הרביעי, חוגי יחזקאל הוא בעל ואו מחזיק ואו שולט הנכס אשר משכיר הנכס למודיעה.

27

28

בית משפט השלום ברמלה

ת"א 66149-11-21 פלונית נ' מועצה מקומית זיכרון יעקב ואח'

1 אכן, אין חולק, כי **הנתבע 3 שוכר את המבנה** המשמש אותו לממכר פיצה מהנתבע 4 ומעדותו של
2 בעל הנתבע 3 למדתי, כי המקום מופעל כ – 20 שנה, כך שגרם המדרגות **משרת את עסקו** שנים
3 רבות.

4
5 **מעדותו של בעל הנתבע 3 התגבשה מסקנה ברורה שלפיה גרם המדרגות משרת אותו והוא נוהג בו**
6 **מנהג בעלים** (עמוד 133 שורה 18 והלאה).

7
8 הוא **השוכר והמפעיל** של הנכס שאליו מוביל גרם המדרגות והוא מחזיק בו משך שנים רבות (עמוד
9 134 שורה 8, שורה 21)..

10
11 הנתבע 3 הינו זה אשר **מפיק תועלת כלכלית** מקיומו של גרם המדרגות שהינו תנאי בלעדיו אין
12 להפעלת עסקו.

13
14 הנתבע 3 אישר כי אופי הפעלת הפיצרייה הינו כזה **המזמין את הציבור** הרחב לרכוש פיצה ולטול
15 את המוצר בכוחות עצמו מתוך הליכה על גרם המדרגות.

16
17 התובעת עלתה בגרם המדרגות אל עסקו של הנתבע 3, רכשה את הפיצה ושבה וירדה בגרם
18 המדרגות.

19
20 הנתבע 3 **מתחזק משך שנים את גרם המדרגות** (עמוד 145 שורה 23), ובכלל זה ביצע בגרם המדרגות
21 מספר שיפוצים – אחד מהם כלל עבודות חיפוי, האחר התקנת מסעד יד (עמוד 136 שורה 9 והלאה,
22 עמוד 138 שורה 7 והלאה, שורה 18, עמוד 139 שורה 3). כלומר, הנתבע 3 פעל ביחס לגרם המדרגות
23 **מתוך ראייה בטיחותית** (עמוד 160 שורה 4 והלאה), הגם שפעילותו אינה עולה כדי המצופה מן
24 האדם הסביר (עמוד 146 שורה 18 : "אם יש שבר של מרצפת או משהו, אני לא ממש יחליף, אם זה
25 לא במקום ככה קריטי וזה, **מחכה לפסח**..." (עמוד 146 שורה 18 והלאה).

26
27 אין כל שילוט או הדרכה, אשר יזהירו את הציבור מפני גרם המדרגות, שכל כולו מפגע אחד גדול.

28
29 עוד התרשמתי, כי הבעלים של הנתבע 3 אינו שת לבו די הצורך לסכנות הנובעות מגרם המדרגות,
30 והוא אף התנסח **בשויון נפש** לפגמים שהוצגו בפניו, בהפטר יד, כי עד למקרה מעולם לא קרתה
31 תאונה. ואולם, התברר, כי גם לאחר המקרה הוא לא נקט פעולה מעשית שתקדם את פני הסכנה.

32
33 **על כן, אני קובע, כי האחריות המרכזית לגרם המדרגות בהחלט רובצת לפתחו של נתבע 3.**

34

בית משפט השלום ברמלה

ת"א 66149-11-21 פלונית נ' מועצה מקומית זיכרון יעקב ואח'

1 שאלה היא מה דינה של הנתבעת 1 – היא הרשות המקומית, שאינה בעלת המבנה, אלא שהקשר
2 היחיד שלה לגרם המדרגות מוצא ביטוי בעובדה שעסקו של הנתבע 3 ממוקם בשטחה העירוני והיא
3 העניקה לעסק רישיון עסק.

4

5 לטענת התובעת, אחריותה של הנתבעת 1 צומחת מכוח הדברים הבאים:

6

15. המדרגות מהן נפלה התובעת נבדקו ע"י די"ר אלעזר ביקלס, מומחה בטיחות, שמצא כי מדובר
במדרגות שאינן עומדות בדרישות התקן, ידות השלח והרום של המדרגות אינן עומדות בדרישות
התקנות, פניהן ללא פסים למניעת החלקה, נעדר סימון ברור על שפות המדרגות, די"ר ביקלס מסכם
את חוות דעתו וקובע כי ניתן היה לצפות מהנתבעת, רשות מקומית, שלה מהנדסים, אדריכלים
וממוני בטיחות, שיבחנו את המכשולים שעל פני המדרגה העירונית אשר מהווים גישה אל תוך חצר
הבנין והחנות... יורו על סילוק המכשול בדרך של בניית מהלך מדרגות תקין ואם לא ניתן לבנותו מול
הכניסה לחנות ניתן לבנותו במקביל לקיר החזית.

16. התובעת תטען עוד כי מכח סמכותה של הנתבעת להעניק רישיונות עסק היה עליה לוודא שבית העסק
עומד בדרישות מינימליות לבטיחות המבקרים ואילו היה נעשה הדבר האירוע היה נמנע.

17. התובעת תפנה את בית המשפט הנכבד לסעיף הרשלנות בכתב התביעה, על תני טעיפיו ותוסיף עוד כי
הנסיבות האירוע אין מקום לייחס לתובעת אשם תורם בשיעור כלשהו.

7

8 מעדותו של אהרון דינור מהנדס מטעם הנתבעת 1 עולה (פרוטוקול יום 17.4.24) כי שטח המדרגות

9 המדובר אינו שטח ציבורי, שהנתבעת 1 לא בנתה את גרם המדרגות, ולפיכך אין לטענתו לנתבעת 1

10

קשר אל המפגע, ככל שהקשר נובע מבעלות, החזקה או שליטה:

11

בית משפט השלום ברמלה

ת"א 66149-11-21 פלוגית נ' מועצה מקומית זיכרון יעקב ואח'

אני הח"מ אדריכל אהרן דינור, נושא ת"ז מספר 033750282, לאחר שהוזהרתי כי עלי להצהיר את האמת וכי אהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא אעשה כן, מצהיר בזה כדלקמן:

1. הנני עושה תצהירי זה כתצהיר עדות ראשית מטעם הנתבעות 1-2 בת"א 66149-11-21, בבית משפט השלום ברמלה.
2. במועדים הרלבנטיים לתאונה והיום הנני שימשתי ומשמש כמהנדס רשות של הנתבעת 1 (להלן: "המועצה").
3. אציין כבר עתה כי לא הייתי עד לאירוע התאונה, איני יודע כיצד היא התרחשה ולמועצה נודע על עצם קרות אירוע התאונה עם הגשת כתב התביעה בלבד.
4. לטענת התובעת היא נפלה כשירדה במדרגות פיצרייה בשם "אמריקן פיצה" שנמצא ברחוב הנדיב 21 זכרון יעקב (להלן: "הפיצרייה").
5. מבדיקה שערכתי המדרגות מהן נפלה התובעת אינם מצויים בשטח הציבורי של המועצה ואינם חלק מהשטח הציבורי של המועצה.
6. איני יודע מי בנה את המדרגות אולם למועצה לא היה כל קשר לבנייתן והן לא נבנו על ידי המועצה.
7. המדרגות הינן חלק משטח פרטי המצוי באחריות הבעלים ו/או השוכרים ו/או אלה שעושים שימוש בפיצרייה.
8. המועצה אינה אחראית על המדרגות, לא התקינה את המדרגות ואף אינה אחראית לפקח על המדרגות ו/או תקינותן.
9. האחריות על המדרגות ותקינותן מוטלת באופן מלא על בעלי ו/או מחזיקי ו/או שוכרי הפיצרייה.
10. הנני מצהיר כי זהו שמי, זו חתימתי ותוכן תצהירי אמת.

יחד עם זאת, איני מקבל את עדותו.

עד מומחה זה, הגיע לבית-המשפט חמוש במילותיו בלבד, בלא שניתן היה לתהות על קנקנה של מסקנתו ועל הבסיס העובדתי והראייתי שהוביל אותו לכך. מלבד טענותיו בעלמא, כי הוא ביצע את הבדיקה לא ניתן היה לבחון את עדותו במטרה לבסס או להעניק ערובה לדברים. הוא לא הציג לבית-המשפט את תיק העבודה, את חומרי הגלם שהולידו את הבדיקה, באופן שיאפשר לברר שמא נפלה בידיו טעות.

הפריט היחיד שצורף לתיק מוצגי הנתבעת 1 היה התצלום הבא, המתיימר להיות מסמך המתעד את גבולות השטח הציבורי אל מול הפרטי ביחס למדרגות המדוברות:

בית משפט השלום ברמלה

ת"א 66149-11-21 פלוגית נ' מועצה מקומית זיכרון יעקב ואח'

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11

מסמך **סתום** ובלתי נהיר זה אינו יכול לאפשר לבית-המשפט בדיקה עצמאית, כפי אחריותו ובית- המשפט לא יקבל את עדותו של העד כזה ראה וקדש, אך משום שהעד העיד. הרוצה לבקש שבית- המשפט יקבע ממצאים בהסתמך על עדותו של עד יתכבד ויציג **ראיות בעלות משקל** שמאפשרות לבית-המשפט לעקוב אחר דרך הילוכו של העד ולהשתכנע באמינות ובמשקל הדברים.

ואכן, העד עצמו אישר, כי מהמסמך לא ניתן ללמוד או להבין דבר : "ש : אני לא רואה בתמונה, איפה הקו ? ת : **קשה לראות את זאת בתמונה הזאת**" (עמוד 13 שורות 23-24) וכן : "בזה קשה לראות את המדרגה" (עמוד 14 שורה 8).

בית משפט השלום ברמלה

ת"א 66149-11-21 פלוגית נ' מועצה מקומית זיכרון יעקב ואח'

1

2

3 העד שרטט על גבי תמונת גרם המדרגות דלעיל היכן לטענתו עובר הגבול בין השטח הציבורי, שאותו
4 סימן באות "צ", אל מול החלק השייך לשטח הפרטי, שאותו סימן באות "פ". בהעדר ביסוס ראייתי
5 בעל משקל איני מקבל את עמדתו, מה גם שהיא הובילה למצב דברים אבסורדי, שלפיו המספרים 1
6 ו - 2, הממוקמים באופן בלתי טבעי, צורני, למדרגות הם לטענתו שטח ציבורי ואילו המדרגה
7 הבולטת אל תוך המדרכה היא ממוקמת בגבול השטח הפרטי.

8

9 מכל מקום, דיון זה, ביחס למהנדס הנתבעת 1 הינו מעל ומעבר לצורך, משום שהתובעת כלל לא
10 הוכיחה שגרם המדרגות ממוקם בשטחה של הנתבעת 1, וטענתה המרכזית הקושרת את הנתבעת
11 1 אל המפגע אינה תולדה של בעלות, אלא תולדה של רשות מפקחת המעניקה רישיונות עסק, ולכן
12 קיימת לה חובת פיקוח ואיתור מפגעים הממוקמים ברשות העסק.

13

14 על כן, צפה ועולה השאלה האם עצם מתן רישיון העסק לנתבע 3 מוביל למסקנה, כי נתבעת 1,
15 אישרה את הפעלתו, העניקה לו גושפנקא, לרבות לענייני בטיחות ובדרך זו העבירה מסר לציבור
16 הרחב, כי הנה מדובר בעסק "כשר", בטוח, העומד בכל דרישות הדין, לרבות אלו הקשורים לגרם

בית משפט השלום ברמלה

ת"א 66149-11-21 פלוגית נ' מועצה מקומית זכרון יעקב ואח'

1 המדרגות והאם קיים קשר סיבתי בין מתן רישיון העסק, למפגע הקיים במדרגות, לתאונה ולנזקי
2 התובעת.

3

4 עיון בתיק הרישוי של עסק הנתבע 3, מלמד, כי מאז שנת 2019 הנתבעת 1 מחדשת את רישיון העסק
5 של הנתבע 3 ותוקפו עד שנת 2029.

6

נספח 3

מועצה מקומית זכרון יעקב

מחלקת רישוי עסקים

מועצה מקומית זכרון יעקב רח' הנדיב ת.ד. 10

tel: 046297157

תאריך הדפסה: 02/02/2022

הנדון: נתוני תיק		תיק ראשי	
מספר התיק:	04029	מספר רישיון:	617
מספר פריט:	4.2	תוקף רישיון לפי הפריט:	10 שנים
מחוז:	בית קפה; מזנון; בית אוכל אחר: לרבות משלוחי מזון	תאריך ניפוק:	27/03/2019
תיאור:		תאריך פקיעה:	31/12/2029
שם העסק:	אמריקן פיצה	שטח העסק:	
		משעה:	00:00
		עד שעה:	00:00

7

8

9 אני סבור, כי במתן רישיון עסק בידי רשות מקומית, נחזית לציבור אמירה של הנתבעת 1, כרשות
10 מקומית סבירה, שלפיה העסק פועל כדיון והוא בטוח להענקת שירות לציבור, ולפיכך הנתבעת 1,
11 אף היא מעוולת, ביחד ולחוד, יחד עם הנתבע 3.

12

13 הרישיון שאותו הנפיקה הנתבעת 1 לנתבע 3 הינו לפי חוק רישוי עסקים, והוא מצהיר כך מתוכו:

14

רישיון לניהול עסק

לפי חוק רישוי עסקים תשכ"ח 1968

טובס 6 (תקנה 10)	מס' רישיון: 617	בעלים: כלפון דפנה
מס' תיק: 04/029	מס' תיק: 04/029	בעלים: כלפון שלומי
תאריך הפקה: 5/05/2019	ת.ד/ח"פ/פ.ע. מורשה: 025208240	מחוז העסק: בית קפה; מזנון; בית אוכל אחר
	ת.ד/ח"פ/פ.ע. מורשה: 023727381	פריט לפי צו: ב-02-04
		שם העסק: אמריקן פיצה
		מתובת העסק: הנדיב 21 מרכז המושבה 21
ח"פ/פ.ע. מורשה: 4920640	גוש: 11303	מיקוד: 30900 ת.ד.
הודאת תשלום	חלקה: 7	מיקום העסק:
תאור: חידוש רישיון עסק	חיתר:	
האגרה: 324.00 ₪	מגרש:	
תאריך תשלום: 05/05/2019	טלפון בעסק:	
קבלה מס': 1340603		

15

16

בית משפט השלום ברמלה

ת"א 66149-11-21 פלוגית נ' מועצה מקומית זיכרון יעקב ואח'

1
2 חוק רישוי עסקים, תשכ"ח – 1968 מונה בסעיף 1 סמכויות שהוקנו לשר הפנים לקבוע בצווים אילו
3 עסקים טעוני אישור, כדי להבטיח שורה של מטרות, ובין השאר: "(1). איכות נאותה של הסביבה
4 ומניעת מפגעים ומטרדים. (2). מניעת סכנות לשלום הציבור... (3). בטיחות של הנמצאים במקום
5 העסק בו בסביבתו... (6). קיום תכליות דיני התכנון והבנייה...".
6
7 אכן, עיון בהסדרים שקבע החוק מוביל למסקנה ברורה, כי תכליתו לשמור על בריאות הציבור, על
8 בטחונו ועל איכות השירות שהוא מקבל ממבקש האישור.
9
10 החוק מפרט תהליך ארוך המוטל על מבקש הרישיון ואת הבחינה של מעניק הרישיון להענקת
11 הרישיון המבוקש, תוך ריכוז ואיסוף עמדתם של גורמים מאשרים נוספים בהתאם לסוג ואופי
12 פעילות העסק.
13
14 סעיף 5 קובע, כי רשות הרישוי בתחום הרשות המקומית הינה ראש הראשות או מי שהוא הסמיכה.
15
16 סעיף 20 מאפשר לנתבעת 1 להוציא לנתבע 3 צו להפסקת הפעילות.
17
18 התוספת הראשונה כוללת עסקים טעוני רישוי, ובין השאר: "(1) מסעדה, בית קפה, הסעדה".
19
20 הפעלתה של סמכות להענקת רישיון, אינה טכנית בלבד, והיא מחייבת הטלת פיקוח ובדיקה
21 משום שהרשות הציבורית היא נאמנתו של הציבור בעניין זה שמטרתה הבטיח את קיום הוראות
22 החוק.
23
24 עמד על כך בית-המשפט המחוזי בהקשר אחר במסגרת ת"א (ת"א) 21556-01-10 פלוגית נגד נאור
25 (22.11.15) ופסקה 49:
26 "

בית משפט השלום ברמלה

ת"א 66149-11-21 פלוגית נ' מועצה מקומית זיכרון יעקב ואח'

במילים אחרות אחת המטרות העיקריות בחוק רישוי עסקים הינה הבטחת בטיחות הנמצאים במקום העסק או בסביבתו. החובה אם כן להבטיח את הבטיחות נתונה לרשות רישוי העסקים. אמנם לא מצאתי דבר חקיקה המורה לרשות המקומית לבדוק ולאשר בפועל מתקני הרמה, וידוע כי נושא זה מצוי כל כולו בתחום מומחיותם של בעלי מקצוע אחרים המחויבים לאשר הפעלתו של מתקן הרמה, כאמור בפקודת הבטיחות בעבודה, יחד עם זאת, חלק מחובתה של הרשות המקומית הינו לוודא כי אין כשלי בטיחות בבית העסק ומכאן גם חובת הזהירות המושגית המוטלת על הרשות המקומית בבואה לבחון בית העסק קודם למתן הרישיון תוך שהיא מוודאת כי אין בבית העסק בעיות בטיחות בו או בסביבתו לבאי בית העסק. הרשות מחויבת אם כן אך להתריע ולוודא כי ההתרעה זכתה למענה.

1

בכל הקשור עם חובת הזהירות הקונקרטיה, התובעת טענה, כי על הרשות היתה מוטלת החובה הבסיסית לדרוש מבעל העסק להמציא לה אישור בודק מוסמך לבדיקה ולהפעלת מתקן ההרמה (סעיף ד' לסיכומי התשובה) וזאת לאחר שמפקחים היו בבית העסק והיו צריכים להבחין בקיומה של סכנה לשלום הציבור כתוצאה מפעולתו של מתקן ההרמה. קבלת אישור של מהנדס הרישוי העירוני להתיר רישוי עסק יצר מצג שווא לפיו נערכה לבית העסק בדיקה הולמת ואין נשקפת ממנו סכנה לציבור.

2

על כן, קיימת לנתבעת 1 חובת זהירות מושגית מכוח סמכותה להעניקת רישוי לנתבע 3 כלפי הציבור ובכלל זה כלפי התובעת."

3

4

5

6

וראו, ת"א (ת"א) 2993/99 בן שטרית נגד הרוש (21.8.07)(עמוד 12) :

7

"ולבסוף, חובתה של העירייה קמה גם מכוח חוק רישוי עסקים וצו רישוי עסקים...הקובעים את סמכויות הפיקוח וההסדרה של העירייה, בכל הנוגע לעסקים בתחומה העלולים להזיק לבריאות הציבור, או להיות מקור לסכנה לציבור"

8

9

10

11

בע"א 1068/05 עיריית ירושלים נגד עמרם מימוני (14.12.2006) נקבעו הדברים הבאים :

12

13

"סמכויות הפיקוח וההסדרה של עירייה מעוגנות בפקודת העיריות ובחוק רישוי עסקים...סעיפים 233 ו-241 לפקודת העיריות קובעים חובה על העירייה לסווג ולהסדיר מלאכות או עסקים בתחומה העלולים להזיק לבריאות הציבור או להיות מקור לסכנה לציבור או שמבחינה אחרת של טובת הציבור ראוי הוא להסדירם"

14

15

16

17

18

"חובת הרישוי מקימה מצידה חובת פיקוח של העירייה על ביצוע הרישוי ועל המתרחש בתחומה...זוהי חובה שמטיל החוק על הרשות. ברם, אי-קיום חובה סטטוטורית זו אין משמעו, מנייה וביה, התקיימותה של חובת זהירות בנזיקין. המשפט הישראלי אינו מכיר כדבר המובן מאליו

19

בית משפט השלום ברמלה

ת"א 66149-11-21 פלונית נ' מועצה מקומית זיכרון יעקב ואח'

1 בגזירתה של חובת זהירות מתפקיד ומסמכויות שהוקנו לרשות שלטונית על פי חוק. החובה או
2 הסמכות המנהלית לחוד וחובת הזהירות בניזיקין לחוד. "קיומה של האחת אינו מקים את האחרת,
3 ושילתה של האחת אינה שוללת את האחרת" (פרשת עיריית חדרה, עמ' 762). כל חובה ותנאי
4 שלה, תכונותיה שלה ודרישותיה שלה. מבחנה של חובת הזהירות בעולת הרשלנות הוא הצפיות,
5 והוא מוכרע על פי נסיבותיו המיוחדות של כל מקרה ומקרה (פרשת ועקנין, עמ' 138). מבחנה של
6 הסמכות או החובה השלטונית הוא הדין, והוא מוכרע על פי הוראותיו הספציפיות של כל חיקוק
7 וחיקוק ועל פי כלליו של המשפט המנהלי. אכן, "אין שוויון מתמטי בין סמכות סטטוטורית לבין
8 חובת זהירות ברשלנות" (פרשת עיריית חדרה, עמ' 765). יחד עם זאת, "קיומה של הסמכות הוא
9 שיקול רב ערך בגיבושה של המדיניות המשפטית העומדת ביסוד חובת הזהירות... בין שני אלו
10 מתקיים קשר הנובע ממצואות של שליטה, פיקוח, כוח, הסתמכות וצפייה (פרשת גרובנר, עמ' 151 ;
11 ע"א 684/76 אייל נ' פוקסמן, פ"ד לא(3) 349, 360 ; פרשת עיריית חדרה, עמ' 763-765 ; פרשת פלוני,
12 פסקאות 32-33). "קיומה של הסמכות הסטטוטורית הוא המשמש אבן מסד ותשתית עליה נבנית
13 חובת הזהירות המושגית" (פרשת גורדון, עמ' 134 וראו גם פרשת עיריית חיפה, פסקה 17). הפיקוח
14 שנמסר בידי הרשות, וההסתמכות הכרוכה בו, מקימים חובת זהירות, אלא אם קיימים שיקולי
15 מדיניות השוללים חובה זו".

16
17 "במקרה שלפנינו, מקובלת עלי הטענה כי סמכויות הפיקוח שהוקנו לעירייה על רישוי עסקים
18 בתחומה, לצד סמכויות ההסדרה שהוקנו לה, מקימות חובת זהירות מושגית כלפי המשתמשים
19 בשירותי אותם עסקים, שעניינה זיהוי פעילות עסקית הפועלת שלא ברישוי ומניעת סכנות לשלום
20 הציבור הנובעות ממנה (באותן הקטגוריות בהן הרישוי נדרש גם להבטחת שלום הציבור, ובפרט
21 בעסקים מסוג "עינוג ציבורי"). בקביעה זו, אין אני נדרש להכריע בשאלה האם יש להכיר בכל מצב
22 בהסתמכות סבירה של המשתמשים בשירותי עסקים על תקינות הרישוי העירוני. חובת הזהירות
23 בין הרשות למשתמשים בשירותי עסקים מסוג "עינוג ציבורי" בתחומה עולה מיכולת הצפייה של
24 העירייה את הנזקים שעשויים להיגרם מהתרשלותה בפיקוח על פעילות אותם עסקים ומהכוחות
25 שהקנה לה הדין למניעתם (ראו פרשת סוהן, עמ' 740-736). זאת בפרט מקום שהנזק הצפוי עשוי
26 לעלות כדי פגיעה בחיי אדם. כנגד פגיעה כזו, נדרש גוף שלטוני שבידו הכוח למנוע את הפגיעה לנקוט
27 באמצעי זהירות. העירייה אינה "זרה" לפעילות ספורט עסקית מסוכנת המתנהלת בתחומה. "אין
28 הגוף השלטוני יכול לומר: 'לא בעל דברים שלי אתה'" (פרשת עיריית חדרה, עמ' 767). על הרשות
29 הציבורית לצפות כי התרשלות מצידה תגרום לנזק. בקביעה זו, לא נסתר מעיני כי הטלת אחריות
30 על הרשות עשויה להוביל, בהתקיים תנאים מסויימים, לפגיעה בתמריצים הפועלים על הצדדים
31 לנקוט באמצעי זהירות יעילים... משום שמקום בו יחובו מספר גורמים על הפרת חובת זהירות על
32 דרך של מחדל, והנזק יחולק ביניהם, עשוי להיפגע התמריץ של כל אחד מהם למנוע נזק שראוי
33 למונעו. כך גם ניתן לטעון כי הטלת חובה מסוג זה מחצינה את עלות הסיכונים באותם עסקים על

בית משפט השלום ברמלה

ת"א 66149-11-21 פלוגית נ' מועצה מקומית זיכרון יעקב ואח'

1 כלל הציבור, ומקרבת בכך את הרשות ל"מבטחת העל" של הפעילות העסקית בתחומה (ראו פרשת
2 פלוני, פסקאות 32 ו-35). תופעה זו עשויה להיות חמורה במיוחד מקום בו הנהנים מהפעילות
3 העסקית הינם פלח מסוים בלבד באוכלוסיה, קרי שאין מדובר במוצרים ציבוריים (Public
4 Goods) מובהקים או בפעילות הקשורה בטבורה למושג הריבונות. היא עשויה להוביל לסבסוד
5 צולב הטומן בחובו השלכות שליליות במישור היעילות ובמישור החלוקתי (השוו צ' קרן-פז "לי זה
6 עולה יותר": דחיית הטענות בדבר --- סוף עמוד 19 --- חוסר לגיטימיות ועלות מוגזמת הנטענות
7 כלפי קידום שיוויון במשפט הפרטי" משפט וממשל ז (תשס"ה) 589-590). טעמים אלו ואחרים
8 נשקלים במסגרת מכלול השיקולים שעושה בית המשפט בבואו לדון בחובת הזהירות המושגית של
9 רשויות ציבור בנזיקין. אכן, השיקולים השונים הנוגעים לאחריות מסוג זה נידונו לא פעם בפסיקת
10 בית משפט זה, ואין לנו צורך לחזור ולפרטם (ראו י' גלעד "האחריות בנזיקין של רשויות ציבור
11 ועובדי ציבור (חלק ראשון)" משפט וממשל ב (תשנ"ה) 339 ; י' גלעד "האחריות בנזיקין של רשויות
12 ציבור ועובדי ציבור (חלק שני)" משפט וממשל ג (תשנ"ה) 55 ; אנגלרד, עמ' 86-82 ; א' פורת "דיני
13 הנזיקין" ספר השנה של המשפט בישראל-תשנ"א (א' רוזן-צבי עורך) 222, 256-258). במקרה
14 שלפנינו, מתקיימים התנאים להכרה בחובת זהירות מושגית של הרשות הציבורית, ובמכלול
15 האיזונים אין לשלול אותה"

16
17 וכן, ראו המצב המשפטי בעניינים אלו בע"א 1751/18 עיריית אשקלון נגד פלוני (2.10.10) (פסקה
18 19):

20 "יתר על כן, אני סבורה כי אף אם קלל היתר הבניה דרישה המחייבת כי גג המוסך יעשה מאסבסט
21 (שאז ניתן היה לומר כי העירייה התרשלה במתן רישיון העסק בניגוד לתנאי היתר הבניה), הרי שלא
22 היה בכך כדי להביא להטלת אחריות על העירייה לנזקי התובע. כידוע, לא די בהתרשלות כשלעצמה
23 על מנת לחייב את הגורם המתרשל בנזיקין, אלא יש להוסיף ולהוכיח, בין היתר, קשר סיבתי משפטי
24 בין ההתנהגות הרשלנית לבין נזקי התובע. בתוך כך, על התובע להוכיח כי המתרשל צריך היה לצפות
25 שמעשיו יגרמו לנזק העומד על הפרק (ראו: רע"א 4394/09 לנדרמן נ' סגיב הנדסה ושות' (1993)
26 בע"מ, [פורסם בנבו] פסקאות 7-8 (30.12.2010); ע"א 4486/11 פלוני נ' פלוני, [פורסם בנבו] פסקה
27 10 (15.7.2013); ישראל גלעד דיני נזיקין – גבולות האחריות 574-575 (2012) (להלן: גלעד דיני
28 נזיקין)). ואולם, בענייננו, בית המשפט המחוזי קבע בפסק דינו כי העירייה לא היתה צריכה לצפות
29 בנסיבות העניין שהתובע יעלה אל גג המוסך (ראו בפסקאות 57-59 לפסק דינו) – קביעה אשר לא
30 ראיתי להתערב בה, כאמור לעיל. הנה כי כן, במקרה דנן לא מתקיים קשר סיבתי משפטי בין מתן
31 רישיון העסק למוסך לבין התאונה ונזקי התובע, ואף מטעם זה לא היה מקום לקבל את תביעת
32 התובע והמל"ל נגד העירייה".

33

בית משפט השלום ברמלה

ת"א 66149-11-21 פלונית נ' מועצה מקומית זיכרון יעקב ואח'

ומנגד (פסקות 2, 3):

1

2

3 "אני רואה לנכון להסתייג מהערות חברתי השופטת י' וילנר בפסקאות 19-21 לחוות דעתה, שלפיהן
4 אף אם נפל פגם במתן היתר העסק למוסד אין לחייב את עיריית אשקלון בנזיקין בנסיבות בהן בעל
5 המוסד עצמו אינו חב בנזקי הנפגע. אחריותה של עירייה בגין נזקים אשר היה בכוחה למנוע על-ידי
6 הקפדה על סמכות הפיקוח המוענקת לה לפי דין מעוררת סוגיות משמעותיות באשר להיקף חובת
7 הזהירות המוטלת עליה במקרים אלו. בכלל זה, מתעוררת השאלה אם במקרים מסוימים ראוי
8 להטיל על העירייה לצפות נזקים אשר המזיק הישיר לא צפה ולא היה עליו לצפות. במקרה דנן,
9 אילו אכן הייתה חריגה מהיתר הבנייה באופן בניית גג המוסד, איני פוסל את האפשרות העקרונית
10 לקבוע כי בעוד שלא היה על מנהל המוסד לצפות כי אדם כלשהו יעלה על גג המבנה וייפגע כתוצאה
11 מאופן בנייתו – על העירייה היה לצפות אפשרות זו ולהימנע ממתן היתר עסק למוסד בשל הסכנה
12 הגלומה בו".

13

14 **אכן, השאלה היא האם במקרנו קיימת חובת זהירות קונקרטיית של הנתבעת 1 כלפי התובעת והאם**
15 **הנתבעת 1 הפרה את אותה חובה.**

16

17 **האם במקרנו הנתבעת 1, כמי אשר העניקה לנתבע 3 רישיון להפעלת עסקו במצב הדברים הנתון,**
18 **צריכה ויכולה הייתה לצפות את האפשרות כי התובעת, אשר הגיעה אל הנתבע 3 כדי לרכוש מוצר**
19 **תפגע מגרם המדרגות הפגום, אשר מוביל אל עסקו.**

20

21 אני סבור, כי במקרה העומד בפניי, נוכח טיבו החריג של המפגע הטמון במדרגות, הבולט לעיל כל,
22 כאשר מדובר במפגע סטטי רב שנים, ולא באירוע רגעי או זמני המתרחש בתוך העסק, וכי העובדה,
23 שהנתבעת 1 העניקה לנתבע 3 רישיון הפעלת עסק לשנים רבות, כאשר הוכח שהנתבע 3 הופעל משך
24 שנים בדרך זו, כי המסקנה שהנתבעת 1 חבה חובת זהירות קונקרטיית והפרה חובה זו כלפי
25 התובעת, אשר נפגעה עקב גרם המדרגות הפגום, אשר בעסקו של הנתבע 3, ואשר לו העניקה
26 הנתבעת 1 רישיון הפעלה.

27

28 מעבר לנדרש, מהנדס הנתבעת 1 העיד, כי הוא הגיע אל הנתבע 3 מספר פעמים, ראה את גרם
29 המדרגות, ובמעמד עדותו, כאשר הצילום הוצג בפניו הודה כי הוא מעורר "תהייה", אך מאחר וגרם
30 המדרגות אינו בשטח הציבורי הוא לא עשה דבר (עמוד 16 שורה 3 והלאה): "אמרתי יש את הנראות
31 הראשוניות כמו שראית בתמונה ואז עולה תהייה האם זה כן נבנה בצורה טובה האו לא. כשבדקנו,
32 ראינו שזה לא בחלק שלנו".

33

בית משפט השלום ברמלה

ת"א 66149-11-21 פלוגית נ' מועצה מקומית זיכרון יעקב ואח'

1 ברע"פ 6795/93 אינגריד אגדי נגד מדינת ישראל, מח(1) 705 (1994) נקבע:

2
3 "לענייננו: בכל הנוגע למניעת מכשולים והסרתם ולהסגת גבול דיבר המחוקק על "רחוב" באופן
4 כללי. הבחנה זו אף מובנת וסבירה, שהרי חובת תיקונו של רכוש הפרט רובצת על הפרט שהוא
5 הבעלים של הרכוש, אך החובה למנוע מכשולים שיש בהם כדי ליצור סיכון לעוברים ושבים
6 ב"רחוב", כהגדרתו בפקודת הפרשנות [נוסח חדש], היא כללית וחלה על כל רחוב. מניעת הסכנה
7 לאדם ולרכוש העולה מן המכשול, במקום שבו עובר הציבור, ניצבת בראש דאגתם של המחוקק
8 ושל העירייה שהוסמכה על-ידיו".

9
10 סעיף 11 לפקודת הנזיקין קובע:

11
12 "היה כל אחד משני בני אדם או יותר חבים לפי הוראות פקודה זו, יהיו חבים יחד על אותו מעשה
13 כמעוולים יחד וניתנים להיתבע עליה יחד ולחוד".

14
15 בית-המשפט העליון קבע בעניין זה: ע"א 7008/09 ג'אבר עדנאן עבד אל רחים נגד מוסבאח עבד אל
16 קאדר (07.09.2010):

17
18 "בעוד שסעיף 11 לפקודה עניינו ביחסים בין הניזוק-התובע לבין המעוולים-הנתבעים, חלוקת
19 האחריות בין המעוולים לבין עצמם עניינה ביחסים הפנימיים שביניהם... החלוקה הפנימית בין
20 המעוולים נעשית כאמור בסעיף 84(ב) לפקודה על פי "הצדק והישר בהתחשב עם מידת-אחריותו"
21 של כל אחד מהמעוולים. בפסיקה נקבע כי החלוקה תיעשה לפי מידת האשם המוסרי שיש לייחס
22 לכל אחד מהמעוולים ... או על פי מבחן האשמה ההדדית הכולל הן את רכיב הסיבתיות והן את
23 רכיב האשמה המוסרית...".

24
25 וכן:

26
27 "למרות 'הרהורי הכפירה' שהעליתי לגבי יישומו של הכלל "ביחד ולחוד", איני רואה מנוס מלהחילו
28 גם במקרה דנן. זאת, נוכח הוראתו המפורשת של המחוקק בסעיף 11 לפקודת הנזיקין ונוכח
29 הפסיקה העקבית והממושכת בנושא של "ביחד ולחוד" (עניין מירו, בעמ' 795). שינוי העקרון של
30 "ביחד ולחוד" תוך מתן שיקול דעת לבית המשפט הוא עניין למחוקק לענות בו וניתן להצביע על
31 שיקולי מדיניות שונים, לרבות שיקולים של צדק חלוקתי ופיזור הנזק ש'מושכים' לכיוון של הותרת
32 עקרון זה על כנו. אציין כי בתזכיר חוק דיני ממונות, הידוע במקומותינו כקודקס האזרחי, אוחד
33 הנושא של ריבוי חייבים בחוזים ובנזיקין ועל כך נמתחה ביקורת (גלעד לעיל). מכל מקום."

בית משפט השלום ברמלה

ת"א 66149-11-21 פלוגית נ' מועצה מקומית זיכרון יעקב ואח'

1

2

לאור האמור לעיל, אני קובע שהנתבעים 1 ו- 3 הם מעוולים ביחד ולחוד.

3

4

יחד עם זאת, אני אומד את חלקה של הנתבעת 1, הנקשרת אל התאונה רק נוכח הרישוי שאותו הנפיקה לנתבע 3, בנסיבות "האשם המוסרי" במסגרת תיק זה בשיעור 5% מן הנזק. היתרה, בשיעור 95% רובצת לפתחו של הנתבע 3 - מי שהחזיק בגרם המדרגות, אשר שירת את עסקו ואשר נהג בו מנהג בעלים.

7

8

9

ג. לעניין הנזק:

10

11

(1). הפסדי שכר לעבר:

12

אין חולק, והתובעת אישרה זאת (עמוד 60 שורה 5 והלאה, עמוד 124 שורה 10 – עדות בעלה), כי בטרם התאונה, כשלוש שנים לפניו, היא לא עבדה. מעבר לכך, לא הוכח בראיות של ממש, כי נגרע שכרה לעבר באופן המחייב פיצוי.

15

16

כידוע, ראש נזק זה מחייב הוכחת גריעת שכר בראיות של ממש והתובעת לא עמדה בנטל זה.

17

18

איני מקבל את טענת התובעת לזכאות לפיצוי בראש נזק זה (התובעת עתרה שאפסוק 404,936 ש"ח בראש נזק זה (!!!)).

19

20

21

(2). הפסדי שכר לעתיד:

22

23

התובעת העידה, כי עתה היא עובדת ושכרה הנוכחי עומד על כ- 11,327 ₪ (עמוד 38 שורה 20 והלאה, עמוד 39 שורה 17, עמוד 46 שורה 1 והלאה).

24

25

עיון בתלוש השכר של חודש דצמבר 2023 מלמד כי שכרה ברוטו עמד על 10,981 ₪.

26

27

28

היא העידה כי שכר זה מבטא כ- 112% משרה (כך נרשם בתלוש השכר), אך הלכה למעשה היקף עבודתה קטן מכך ועולה כדי 60% משרה (עמוד 71 שורה 11 והלאה, עמוד 74 שורה 9 והלאה, עמוד 76 שורה 6 והלאה).

29

30

ועדיין, אף אם אין דיוק בין שכרה לבין היקף המשרה האמיתי - זהו שכרה במומה, שאותו היא מרוויחה ולטעמי הוא מתיישב עם פוטנציאל שכרה העתידי.

31

32

בית משפט השלום ברמלה

ת"א 66149-11-21 פלונית נ' מועצה מקומית זיכרון יעקב ואח'

1
2 על כן, אני סבור, שהקבוע בתלוש חודש דצמבר 2023 הנו מדד ראוי לשכר לצורך חישוב בראש נזק
3 זה.

4
5 התובעת העידה אודות הקשיים הפיסיים הנלווים לעבודתה, ולפי טענתה אלמלא אותם קשיים היא
6 הייתה עובדת שעות נוספות. ואולם, אין לטענה זו אחיזה, משום שממילא התובעת מקבלת שכר
7 כאילו היא עובדת משרה מלאה ואף מעבר לכך – 112% (עמוד 99 שורות 20 – 22).

8
9 עוד יש לזכור, כי למרות נכותה הרפואית, התובעת השביחה את הכנסתה. כאמור, שלוש שנים לפני
10 התאונה היא לא הרוויחה שכר, ולאחר התאונה ונכותה היא הרוויחה את בסיס השכר דלעיל.

11
12 התובעת הינה מורה ולא השתכנעתי, כי נכותה הרפואית תולדת השבר בקרסול עולה מעבר למחצית
13 ההשפעה התפקודית על שכרה.

14
15 כאמור, שכרה של התובעת לחודש דצמבר 2023 עמד על 10,981 ₪ ברוטו ואני סבור כי יש לקבל
16 שכר זה, במומה, כבסיס לחישוב.

17
18 הצדדים הסכימו כי התיק ינוהל לפי נכות רפואית בשיעור של 17.5%.

19
20 על כן אני סבור, כי יש לבצע את החישוב הבא:

21
22 $10,981 \text{ ש"ח} \times X \text{ (מקדם היוון } 3\% \text{ שכולל רכיב פנסיוני)} \times 17.5\% \text{ (נכות רפואית מוסכמת)} \times X$
23 $50\% \text{ אקטוארי} = 270,000 \text{ ₪}$.

24
25 **(3). הוצאות נסיעה, רפואיות עבר עתיד:**

26
27 התובעת צרפה קבלות עבור הוצאות שהוצאו בפועל והן עולות כדי 4,551 ₪ וכך אני פוסק בראש
28 נזק זה.

29
30 יתרת טענותיה לא הוכחו בראיות (עמוד 85 שורה 12, עמוד 86 שורה 10) (התובעת בסיכומיה הפליגה
31 על כנפי הדמיון עתרה כי אפסוק 104,500 ₪ וזאת רק בראש נזק הניידות ובנוסף הוצאות רפואיות
32 של 93,000 ₪ (!!!).

33

בית משפט השלום ברמלה

ת"א 66149-11-21 פלונית נ' מועצה מקומית זיכרון יעקב ואח'

1 (4). עזרת הזולת לעבר ולעתיד :

2
3 התובעת העידה אודות העזרה אשר לה נזקקה בתקופה שלאחר התאונה מבני משפחתה, מאחותה
4 (עמוד 38 שורה 1, עמוד 80 שורה 2), מבעלה, וכי שכרה עוזרת בית באופן חלקי, בממוצע של פעם
5 בשבוע: "שאני צריכה המון, המון עזרה, גם בפיזי כאילו" (עמוד 47 שורה 15).

6
7 בעלה העיד ותמך בטענתה (עמוד 114 שורה 15 והלאה, עמוד 126 שורה 14 והלאה).

8
9 מנגד, לא הוכחו התשלומים לעוזרת הבית, היא לא הובאה לעדות והתובעת העידה כי שילמה לה
10 שכר במזומן (עמוד 66 שורה 14) – איני מקבל ראייה זו העומדת רק על עדותה של התובעת.

11
12 לפיכך, אני פוסק בראש נזק זה על דרך האומדנה 40,000 ₪.

13
14 (5). כאב וסבל :

15
16 שמעתי את עדות התובעת, את סבלה, את כאבה (עמוד 37 שורה 13 והלאה, עמוד 87 שורה 21
17 והלאה, עמוד 90 שורה 1 והלאה), בחנתי את המסמכים הרפואיים המתארים את הניתוח, את
18 האשפוז, את טיפולי הפיזיותרפיה, את אובדן ההנאה העתידית, נוכח גילה ואני קובע פיצוי בראש
19 נזק זה של 40,000 ₪.

20
21 כאמור לעיל, מן הסכום המתקבל יש להפחית 30% אשם תורם, מן הסיבה שפירטתי לעיל
22 (354,551 - 106,365 = 248,186 ₪)

23
24 עתה יש להפחית את תגמולי המל"ל, העולים כדי 32,767 ₪.

25
26 סה"כ : 215,419 ₪.

בית משפט השלום ברמלה

ת"א 66149-11-21 פלוגית נ' מועצה מקומית זיכרון יעקב ואח'

ד. תוצאה:

1

2

3

הנתבעים 1 ו- 3, הינם מעוולים ביחד ולחוד כלפי התובעת ואני מחייב אותם לשלם לתובעת סך של 215,419 ש"ח.

5

6

יחד עם זאת, הערתי, כי בחינת האשם הפנימי בין הנתבעים 1 ו- 3 מוביל למסקנה שלפיה אשמת הנתבעת 1, אשר נקשרת אל התאונה רק משום הענקת רישיון העסק הינו בשיעור 5% ואילו אשמתו של הנתבע 3, אשר נהג במקום מנהג בעלים של ממש, הינה בשיעור 95%.

8

9

10

בנוסף, הנתבעים 1 ו- 3 ישלמו לתובעת את שכר טרחת עו"ד בשיעור 20% + מע"מ, וכן הנתבעים 1 ו- 3 ישלמו לתובעת הוצאות משפט כפי שהוצאו, המוכחות בראיות, וזאת בהתאם לחלקם דלעיל.

11

12

סכום הפסק ישולם בתוך 30 ימים מהיום, שאם לא כן יישא הסכום הפרשי ריבית והצמדה כדין.

13

14

15

זכות ערעור לבית-המשפט המחוזי מרכז/לוד בתוך 60 ימים.

16

17

התיק סגור.

18

19

ניתן היום, י"ב תמוז תשפ"ד, 18 יולי 2024, בהעדר הצדדים.

20

21

מנחם מזרחי, שופט, נשיא

22

23